داهل سنتولپاره

په اسلام کې د ږیرې حکم

Ketabton.com

لیکوال :

مولانا اشرف علي تهانوي (رح)

ژباړن :

نعمت الله پټانزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالـۍ

دافغانستان ټول مـؤمن , مسلمان او مجاهـد اولس ته !

ژباړن

دچاپ ټول حقوق یې له ژباړن سره خوندي دي

کال : ۱۳۹۵ هـ ش

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمطالبولړلیک

سرلیک **مخګڼه**

دژباړن سریزه..4

دږیرې خریل لویه ګناه ده اوپه هغه باندې مسخرې کول کفردی...5

دږیرې په اړه څومسئلې...8

دږیرې خریل یوه بې خونده ګناه ده 10

دږیرې پریښودل داسلام دشعائروڅخه دي 11

بهانې..13

دسنتوپیروي...15

جسمي زیانونه...16

په قرآن کې دږیرې حکم..20

دژباړن لنډه پیژندنه...22

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژباړن سریزه

الحمـدلله والصلاة والسلام علی رسول الله وآله وصحبه وبعد:

درنو لـوستونکو:

مونږاوتاسې ټول پدې پوهیږوچې په دې زمانه کې فساد ،فتنې ،بدعتونه ،دکفارو تقلیداودنارینه ؤ ورته والی دښځوسره داسې ځای ته رسیدلي دي چې په دې وروستیووختونوکې دږیرې پریښودل دځینوکسانولپاره د وروسته پاتې کیدو اودکلتوردنـه لرلوپه معنې سره تعبیریږي ،حتې تردې چې ځینې کسان یې دنظافت اوپاکوالي په نه لرلوتورنوي خو؛حقیقت داسې نه دي هغه کسان چې ږیرې لري بایددخلکو دمسخرو اوبې ځایه خبروڅخه ونه ویریږي داځکه چې دږیرې پریښودل زمونږدګران پیغمبر(صلی الله علیه وسلم) لـه سپیڅلیوسـنتوڅخه دي اود پیغمبر(صـلی الله علیـه وسـلم) دسـنتوپیروي کـول عـین دالله (جـل جلالـه) متابعت اوپیروي کول دي .په همدې اساس مې وپتیله چې ترڅودحکیم الامت مولاناتهانوي (رح) داکتاب چې په اوردو ژبه یې لیکلی دي پښتوژبې ته راوژباړم ترڅولوستونکي یې له ګټو برخمن شي .

چې په دې کارسره دالله (جل جلاله) په مرسته بریالی شوم اودادی ستاسوحضورته داکتاب «په اسلام کې دږیرې حکم» له پښتوژباړې سره وړاندې کوم ،هیله لرم چې په لوستلوسره یـې دږیرې د ځانګړتیاؤ ، اهمیت اوګټو په اړه بشپړمعلومات ترلاسه اوعمل پرې وکړئ . درنښت

ستاسې ددعاوو په هیله

نعمت الله پټانزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې خريل لويه ګناه ده اوپه هغه باندې مسخرې کول کفردي

الله (جل جلاله) په خپل کتاب قرآن العظيم الشان کې فرمايلي دي :

«وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ ءَاذَانَ ٱلْأَنْعَٰمِ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يَتَّخِذِ ٱلشَّيْطَٰنَ وَلِيًّا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾»

(دالنساء سورت ۱۱۸- ۱۱۹ آيت)

ژباړه : « او وويل (شيطان) هرومرو(خامخا) به ونيسمه زه (ای الله !) ستاله بنده ګانوڅخه يوه مقرره کړې شوې برخه .او هرومرو به زه دوي بې لارې کړم ،اوهرومروبه زه دوي په باطلوهيلوکې واچوم ،اوهرومروبه زه دوي ته امروکړم ترڅوهغه خلقت اوصورت چې الله (جل جلاله) دوي ته ورکړی تغيروركړي اوغوڅوي به دوي دڅارويو غوږونه دخپلومعبودانولپاره ،اوهرڅوک چې دالله (جل جلاله) پرته د شيطان سره ملګرتياونيسي بې له شکه چې ښکاره زيان يې وکړ» .

(..**فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ ٱللَّهِ...**)په مصداق کې دږيرې خريل هم شامل دي .([1])

حديثونه :

۱- رسول اکرم (صلی الله عليه وسلم) فرمايلي دي : «خالفواالمشرکين قصواالشوارب واعفواالحی.»

ژباړه : « له مشرکينوسره مخالفت وکړئ ،بريتونه لنډ کړئ اوږيرې پريږدي » .آنحضرت (صلی الله عليه وسلم) په دغه دواړومسئلوکې دامرصيغه راوړې ده ،او امر د وجوب په معنی سره دی نودواړه حکمونه واجب دي اوپريښودل دواجبوحرام دي ،په همدې اساس دږير ې خريل اودبريتونو نه لنډول حرام دي .

۲- عن عائشته رضی الله عنهاقالت : قال رسول الله (صلی الله عليه وسلم) :«عشرمن الفطره : قص الشارب ،واعفاء اللحيه ،والسواک ،واستنشاق الماء ،وقص الاظفار ،وغسل البراجم ،نتف الابط ، وحلق العانه وانتقاص الماء(يعنې الاستنجاء) » . رواه مسلم ،ابوداود ،ابن ماجه .

([1]) - مسائل السلوک .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه :«له حضرت عايشې (رضی الله عنها) څخه روايت دی چې : رسول الله (صلی الله عليه وسلم) وفرمايل : لس خويونه دفطرت له خويونوڅخه دي : دبريتونوخريل ،دږيرې پريښودل ، مسواک وهل ،دپوزې پريمنځل ، دنوکونواخيستل ،دګوتودبندونواومفاصلو پريمنځل دڅنګ (تخرګ) دويښتانوليرې کول ،ترنامه لاندې ويښتانوليرې کول ،ختنه کول ،دخولې پريمنځل اواستنجاء کول.»

په اسلامي شريعت کې فطرت هغه چارو اوکارونو ته ويل کيږي چې هغه سنت اودټولوانبياو کرامولاره اوطريقه وي اوموږيې په سرته رسولوسره مکلف ؤ ،لکه څرنګه چې امام نووي دمسلم شريف په شرحه کې داسې فرمايلي دي : « چې هغه دانبياءکرامو له سنتوڅخه دي .»

دحضرت هارون (عليه السلام) په اړه په قرآنکريم کې داسې راغلي دي :

«لاتاخذبلحيتی ولابراسی.» ([2])

ژباړه : « ای وروره! ما له سر اوږيرې مه نيسه. »

٣- عن ابن عمر(رضی الله عنه) قال :قال رسول الله (صلی الله عليه وسلم) :«خالفواالمشرکين احفواالشوارب واعفوااللحی. » رواه البخاری ،مسلم .

ژباړه :«له حضرت ابن عمر(رضی الله عنه) څخه روايت دي چې رسول الله (صلی الله عليه وسلم) فرمايلي دي : له مشرکينوسره مخالفت وکړئ ،بريتونه لنډکړئ اوږيرې پوره پريږدئ .»

په صحيح مسلم کې له ابوهريره څخه په يوه بل روايت کې داسې راغلي دي چې : آنحضرت (صلی الله عليه وسلم) داسې فرمايلي دي :«جزوا الشوارب اوفرواللحی خالفوا المجوس .»

ژباړه : « بريتونه لنډ کړئ اوږيرې پوره پريږدئ اوله مجوسيانو سره مخالفت وکړئ. »

حضرت شيخ الاسلام مولاناحسين احمدمدني فرمايلي دي :دادول حديثونه په ډيروکتابونوکې شته دي چې په دې باندې دلالت کوي چې مجوسيانواومشرکينوبه په هغه زمانه کې ږيرې خريلې اوبريتونه به يې اوږده پريښودل په داسې توګه لکه دنن زمانې مسيحيان يې چې کوي .

([2]) - اصلاح الرسوم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- « من لم یاخذمن شاربه فلیس منا.» رواه ابوداود.

ژباړه : « هرهغه ځوک چې بریتونه نه لنډوي زماله ډلې ځخه ندي.»

فکروکړئ چې حضرت محمد(صلی الله علیه وسلم) په دې اړه څه ډول ناخوښي ځرګنده کړئ ده .

ګفته او ګفته الله بود - ګرچه ازحلقوم عبدالله بود

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې په اړه څومسئلې[3]

1. **مسئله :** دبريتونولنډول ترشونډو پورې سنت دي اودهغه دخريلوپه اړه اختلاف موجوددی چې ځينې بياهغه ته بدعت وايي اوځينې نورو بيااجازه ورکړيده ،په همدې اساس يې نه خريل بهتردي .
2. **مسئله :** که چېرې بريتونه ښې اوکين دواړو لورو ته اوږده وي کومه ستونزه نه لري ،پدې شرط چې دشونډو پرسر بريتونه اوږده نه وي .
3. **مسئله :** دږيرې خريل اويالنډول حرام دي ،البته که چېرې له قبضې (موټي) څخه اضافه وي بيايې لنډول پروا نه لري چې له څلورو لوروڅخه په يوه برابره اندازه سره واخيستل شي .
4. **مسئله :** دږيرې هغه ويښتان چې پرمخ (غومبوريو) باندې راشنه کيږي که چېرې صاف شي پروانه لري ،که چېرې وروځې داعتدال (برابروالی) له اندازې څخه لويې وي کولای شو هغه لږلنډې کړو ترڅوسره برابرې شي .
5. **مسئله :** دږيرې خريل اويايې لنډول چې لـه قبضې(موټي) څخه لږوي اوهمدارنګه دبريتونـواوږده پريښودل لکه چې نن ورځ يې دځوانانوپه منځ کې دڅيرې دښه والي لپاره رواج موندلی دي حرام دی. (4)

لکه څرنګه چې شيخ ابن الهمام د«فتح کبير» په کتاب کې فرمايلي دي : دږيرې لنډول چې له يوې قبضې څخه لږوي لکه چې ځينې غربيان اوبې لارې خلک داکارکوي ،دغه عمل ته هيڅامباح نه دی ويلي يعنې داسلامي امت ټول فقهاء پـه دې اړه دنظريوالی لـري ،دغـه اجمـاع يـې دوجـوب لپاره يو خپلواک اوقوي دليل دی .

6. **مسئله :** په عالمګيري فتواى کې داسې راغلي دي : دږيرې سره کول دنارينه وۀ لپاره سنت دي چې داعمل دمسلمانانودځانګړتياۀ څخه دي همدارنګه په شامي فتواى کې راغلې دي :دجنګ دمواقعونه پرته دږيرې اوسر سره کول مستحب دي خوپه دې شرط چې نوموړی رنګ به مشکي(تيره) نه وي ،اوکه چېرې مجاهد د دښمن په زړه کې دويرې اوډار اچولو لپاره له داډول رنګ نه ګټه واخلي دائمه کرامو(څلوروامامانو) په اجماع سره روادي .اوکه چېرې ديوچادغولولو(تيرايستلو) لپاره داکاروشي لکه

---

(3) - لمړی مسئله ترڅلورمې پورې د(صفايي معاملات) له کتاب څخه اخيستل شويدي .
(4) - اصلاح الرسوم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ميره ښځې ته ياښځه ميره ته فريب ورکړي اوهغه ته خپل ځان ځوان وښيي ،په همدې ډول ياکارکوونکي دکارخاوندته فريب ورکړي چې داکار دائمه ؤ په اتفاق سره ناروادي داځکه چې فريب ورکول ياچل کول دنفاق اوبدي، له نښانوڅخه دي ،همدارنگه يوه مسلمان سړي ته فريب ورکول ددې لپاره چې له هغه څخه کومه گټه ترلاسه شي دټولوپه اتفاق ناروادي ،يودريم حالت هم وجودلري اوهغه داچې که چېرې يوه ښځه ددې لپاره چې خپل خاوندته ښايسته ښکاره شي اوهغه ترې خوښ شي په دې صورت کې دعلماوو کرامو ترمنځ اختلاف موجودی چې زياتره فقهاء اومشايخ هغه مکروه گڼي اما امام ابويوسف اوځينې نورفقهاء هغه رواگڼي ،دفتوی داحتياط اوعمل په منظور داکار د مجاهد پرته نورو وگړولپاره مکروه دي. ([5])

7. **مئسله :** ديوې قبضې څخه دږيرې لنډول حرام دي حتی چې داگناه ترنورو لويو گناهونوڅخه بدتره ده داځکه چې په دې عمل سره اسلامي احکاموته اهانت اوسپکاوي کيږي ،څوک چې په علني اوښکاره ډول داگناه ترسره کړي دښنې لياقت نه لري ،اودږيرې دلنډولواوخريلوگناه تل دهغه سره ملگرې ده ،دلمانځه اونوروعباداتوپه وخت کې هم ورسره ملگرې ده ،لنډه داچې څوک چې ږيره خريي اويايې لنډوي هغه فاسق دي اودفاسق شخص امامت مکروه تحريمی دي .که چېرې داسې شخص په جبري توگه سره امامت کوي اويادجومات خلکوهغه امام کړی وي نوپه دې صورت کې بايددلمانځه داداءکولولپاره بل جومات ته لاړشئ ،که چېرې موبل جومات ونه موند نو ؛بياجماعت مه پرېږدئ په همغه امام پسې لمونځ وکړئ اودهغه اوبال دجومات په سرپرستوخلکوباندې دي .

8. **مئسله :** له ږيرې څخه دسپينوويښتانوليرې کول دښايست ددوام اوبقاء لپاره مکروه دي ،البته دمجاهدلپاره چې ددښمن په زړه کې يې رعب اوويره پيداشي کومه ستونزه نه لري .([6])

([5]) - جواهرالفقه .
([6]) - صفايي معاملات.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې خريل يوه بې خونده ګناه ده

دږيرې خريل يوه بې خونده ګناه ده داځکه چې نه يې دخريلوپه وخت کې خوندمحسوسيږي اونه له هغه وروسته دراحتئ کوم احساس کيږي ،مګر په عمومي توګه هغه کسان چې ږيره خريې کيداى شي خونديې محسوس کړي لکه څرنګه چې يوځل دحضرت مولانارشيداحمدګنګوهی په حضورکې دحديث شريف دلوست په وخت کې داسې بيان وشوچې جنتيان ځوانان ږيرې نه لري ،په دې وخت کې يې يوه زده کوونکي داسې پوښتنه وکړه چې دسړی (نارينه) ښايست په ږيره کې دي نوڅنګه جنتيا ن ږيرې نه لري ؟

نو ؛ ده يې په ځواب کې داسې وويل : «خونديې له هغوخلکو وپوښتئ چې ږيرې خريي.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې پريښودل داسلام دشعائروڅخه دي

ږيره داسلام له شعائرو(نښانو)څخه ده .يعنې دږيرې په لرلو ،ختنې اوعقيقې کولو اوداسلام دسپيڅلي دين دآذان څخه شخص پيژندل کيږي ،يوه فرهنگي سړی خپله يوه خاطره داسې بيان کړيده :چې دمسلمانانواوهندوانودجنگ په وخت کې دمسلمانانو په کاروان کې سپور وم ،مسلمانانوغوښتل چې ما ووژني ځکه چې جامې اوڅيره مې دمسيحيانوغوندې وه ،دی وايي : زه پخپله څيره ډيرشرميدلم خووروسته دې ته اړشوم چې خپل پتلون ټيټ کړم اوخپله ختنه هغه ته وښايم ترڅوځان مې وژغورم ،وروسته له هغه مې توبه وکړه اوږيره مې ونه خريله .

يوقوماندان اويوبل مسلک واله سړی دمنشي اکبرعلی (دمولانا تهانوي دورور)کورته راغلل چې قوماندان مسلمان اودبل مسلک واله سړی هندو ؤ ،دکوربه له کوره يې (پان) راوړ ،خدمت کوونکي يې پان دهندو مخې ته کيښود اوهغه ته يې دږيرې په درلودلوسره دمسلمان گومان وکړخوقوماندان چې ږيره نه درلوده هغه ته يې دمسيحي گومان وکړپه دې حال کې نوموړی مسلمان ډير وشرميده اومولاناعلی اکبرهم هغه ته سپکې سپورې وکړې .

لنډه داچې ږيره دمسلمانۍ يوه ښکاره نښانه ده ،دژوندانه په مختلفو پړاونوکې ورځني رواجونه اودودونه تغيرمومي ،يووخت داسې ؤچې دنارينه ؤ مرتبه اوعزت به دبريتونوپه پريښودلوکې بريښيده هرڅومره به يې چې بريتونه اوږده ؤپه هغومره اندازه به يې مرتبه لوړه وه ،مگرنن ورځ دبريتونوخريلو اولنډولودهغه ځای نيولی دي ،په اوسنۍ زمانه کې دږيرې اوبريتونودنشتوالی له امله دنارينه ؤ اوښځينه ؤ توپيرډيرستونزمن شوي دي .

په هرصورت دنارينه دڅيرې ښکلاپه ږيره کې ده ،که هرڅول سړی وي په ږيره سره ډيرښايسته ښکاريږي .رسول اکرم (صلی الله عليه وسلم) دږيرې په خريلوسره څومره آزاريږي ؟نوموړې مسٔله دميرزاقتيل ديوي خاطرې له مخې درک کولای شئ .

ميرزاقتيل دالمشرب يوخپلواک اوصوفي شاعرؤ يوه ايراني سړي يې شعرونه آوريدلي ؤ داسې گومان يې کړئ ؤچې نوموړې شاعردحال ويلوخاوند دي ،له ايران څخه يې دنوموړې شاعرسره دکتلواوخبرواترولپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسفرتياری ونيو ،ډهلی ته ورسيداو دميرزا ملاقات ته ورغی ،په دې حال کې ميرزادږيرې په خريلوسره بوخت ؤ ،ايراني سړي وويل : ښاغيله ږيره خريي ؟ميرزاقتيل يې په ځواب کې وويل :هو ،ږيره خرايم مګردچازړه نه خرايم ،چې نن ورځ ډيرخلک دافکرلري چې :

مباش درپی آزاروهرچه خواهی کن   که درشريعت ماغيرازاين ګناهی نيست

دغه ايراني سړي يې سم دلاسه په ځواب کې وويل :هو! ته درسول الله (صلی الله عليه وسلم) زړه خريې ځکه چې په يوه حديث شريف کې راغلي دي چې : دهرې اونۍ ددوشنبی اوپنجشنبی په ورځوکې دامت ډيراعمال دالله (جل جلاله) مبارک حضور ته وړاندې کيږي ،آنحضرت (صلی الله عليه وسلم) کله چې دخپلوامتيانو له بدو اوناوړه اعمالوڅخه خبرشي ډيرپرې خفه اوپريشانه کيږي ،ځکه چې د آنحضرت (صلی الله عليه وسلم) يوازنی تمه داده چې دهغه دامت هيڅ يوتن ددوزخ وړنه شي .

ميرزا قتيل دايراني سړي ځواب واوريد داسې بويه چې دهغه سترګې به خلاصې شوي وي هغه په يوه ځانګړي حالت کې ډوب شو اوروسته يې وويل :

جزاک الله که چشمم بازکردي   مراباجان جان همرازکردي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهانې

ډیردبدمرغۍ ځای دی چې ډیرخلک په دې خاطرږیره خریي چې زمونږسن (عمر) زیات معلوم نه شي . زیات عمریوالهي نعمت دي ،دهغه پټول (کم ښودل) ناشکري ده .

ځینې نورخلک بیاداسې وایي چې : مونږ ږیره دعمرپه پای کې پریږدو ،آیادوي پوهیږي چې ترسپین ږیري توب پورې به دوی ژوندي پاتې کیږي ؟انسان په یوه شیبه ژوندباندې ډاډه نه دی کیدای شي همدا ساه یې دژوندون وروستۍ ساه وي .

ځینې نوربیاپه دې خاطرږیره نه پریږدي چې خلک پرمونږپورې مسخرې کوي .

مسلمانان د« ..**وَلَا يَخَافُونَ لَوۡمَةَ لَآئِمٖۚ** ... » صفت درلودونکي دي . دالمایده سورت ۵۴ آیت .

ژباړه : « دملامت کوونکو دملامتیااومسخروڅخه به نه ویریږي .»

یعنې مسلمان دمسخره کوونکو له ملامتیاڅخه ویره نه لري ،په دې بهانه سره باید ږیره ونه خریل شي داځکه چې داعمل دیوخوناعقله مسیحي اویاخوظاهري مسلمانانوپه نظر ښه ښکاریږي ،مګرهغه ذات چې زمونږه اصلي اړیکه اوپیوندله هغه سره دی ږیره خوښوي .

دلارامی که دارای دل در وبند   دګرچشم ازهمه عالم فروبند([7])

که چېرې دږیرې پریښودل دخوکم عقلوپه نظردشرم خبره وي ،نومسلمانیت به هم دډیروخلکوپه نظرشرم وي ،نوآیاداسلام څخه هم بایدواوړئ ؟!

یوچاحضرت تهانوي (رح) ته یو لیک راولیږه چې که چېرې دمسلمانانوحاکم فرنګي جامې وانه غوندي دخلکوڅخه یې ویره اورعب له منځه ځي اوخلک به داسې وایي چې دادجومات مولوي یاامام دي .

حضرت تهانوي (رح) یې په ځواب کې وفرمایل : داسې یوه شخص ته لکه ته ډیرتعجب کوم چې داډول خیال له ځان سره لري : لومړی خودایوازې دلیدنې اوتجربې په خلاف یو خیال دي بلکه وقاراوعزت په دې

([7]) - ملت ابراهیم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاموسره نه زياتيږي داځکه چې داعزت ،وقاراو ويره ددېانت نتيجه ده ،په ځانګړې توګه کله چې په يوه باارزښته شخص کې وليدل شي . دهغه ستاينه تل په ژبواوعظمت يې په زړونوکې وي داځکه چې مخکې يې وحشت له هيبت اوويرى سره ؤو مګراوسى يې هيبت له انس اومينى سره دي ،په حديث شريف کې داسې راغلي دي چې : « من هاب الله هابه کل شئ . »

ژباړه : « څوک چې دالله (جل جلاله) څخه وويريږي نودده څخه به ټول شى ويره ولري. »

پردې سربيره کـه چېرې عـام خلـک دږيـرې دخريلويادکفاروجـامې اغوسـتلو يـاحتى مسـحيت تـه ډيرمرغوبيت(خوښ والى) ورکوي ،آيادومره بايده آزادانه رفتار وشي ؟.(8)

(8) - آداب المساجد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسنتوپیروي

لـوي خـدای جـل جلالـه زمـونږګران پیغمبرحضـرت محمدمصـطفی (صـلی الله علیـه وسـلم) اسـوة حسـنه اوټولوانسانانوته یې یوه نمونه ګرځولې ده چې دهغه له سنتوڅخه بایدپیروي وشي ،لکه څرنګه چې الله (جل جلاله) په خپل کتاب قرانکریم کې داسې فرمایلي دي :

« لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُواْ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْأَخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾ » .

دالاحزاب سورت ۲۱ آیت .

ژباړه :«په رښتیاچې تاسولره دالله (جل جلاله) په پیغمبرکې ښه اخلاق دي (نیکه نمونه) ده چې پیروي به یې هغه څوک کوي چې الله (جل جلاله) اودآخرت دورځې ښیګڼې غواړي او الله (جل جلاله) ډیریادوي .»

درسول الله (صلی الله علیه وسلم)شخصیت زمونږلپاره یوه نیکه نمونه ښودل شوي ده اوس که چېرې د حضرت محمدمصطفی(صلی الله علیه وسلم) یوسنت هم پرېښودل شي نمونه نه پوره کیږي . الله (جل جلاله) د حضرت محمدمصطفی(صلی الله علیه وسلم) هرسنت خوښوي ،مګرله بده مرغه چې نن وخت مسلمانان دآنحضرت (صلی الله علیه وسلم) دسنتوپه ځای دغربیانوشکلونه ،سټایلونه اوڅیرې خوښوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

جسمي زیانونه

دیونـان دطـب متخصصـینومخکې داسـې ادعـا کـړې وه چـې ږیـره دنارینـه ؤ لپـاره یـوه ښـکلاده اودغـاړې اوسینې ساتنه هم کولای شي ،دا دی اوس بېولوژیکي متخصصینوهم دې ته ورته نتیجې لاس ته راوړې دي ،یوډاکتروایي : په دایمي توګه په تیغ سره دږیرې خریل دسترګواعصاب کمزوري کوي اودسږي دلیدلوقوه کمزورې کوي .

یوبل ډاکتر بیاوایي : اوږده ږیره له ستوني اوسینې څخه دمیکروبونو دخپریدو مخه نیسي .

یوبل طبیب ترهغه هم مخکې ځي اوداسې ادعاکوي :که چېرې تراووم نسل پورې دیوې کورنۍ غړي ږیره وخریي نو آتم نسل به یې هیڅ ږیره ونه لري ،ددې علت دادي چې دمنویه (ژن) ماده په نارینه ؤ کې ورو ورو کمیږي ترڅوټوله له منځه لاړه شي .ډاکترهومر دږیرې خریل دځیرې بدرنګځ ،دمړرانیسم غلامځ اودښځېنه ؤ عادت ګڼلی دی نوموړی په دې باوردي چې خپلواکیت ،شجاعت اومیړانه ، حوصله اوبرده باري ،همت ،غیرت اونورټول نارینه خویونه اودهغه ښکلاوې دږیرې په لرلواوښکلاکې نغښتې دي اوهمدارنګه ځینې ناروغۍ لکه ټوخی ،دپزې بهیدل اوداسې نورټول دږیرې په خریلوپورې تړاو لري . ([9])

حضرت حکیم الامت مولاناتهانوي (رح) داسې فرمایي : هرکله چې دږیرې خریل دګناه په توګه ثابت شول له هغه وروسته کوم کسان چې هغه خوښوي اویایې اوږدول عیب بولي اوهغه ته سپکاوي کوي نوپه دې صورت کې هغه ته دایمان ساتنه ډیره ګرانه ده ،دې ډول کسانو ته په کاردي چې له دې ناوړه حرکتونوڅخه ځان وژغوري اوتوبه وباسي اوایمان اونکاح یې له سره تجدید(نوي) کړي اوخپل ځان او ځیره دالله (جل جلاله) اودهغه داستازي رسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) داحکامومطابق برابر کړي .([10])

یوځل بیافرمایي : ځینې خلک دږیرې خریل ښایست ګڼي په داسې حال کې چې داښکلانه بلکه بدرنګي ده که چېرې فرضاً ښکلااوښایست وي نوکومه اړتیاشته ده چې هغه حلال وګڼي ،دحرام والی په صورت کې یې دادښکلاخیال څه ستونزه لري خوتوپیردادي چې څوک یې حلال ګڼي اومرتکب یې شي دهغه دین له

([9]) - دږیرې طبي حیثیت ، مولانامحمدعاشق الهی میرتهی.
([10]) - اصلاح الرسوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځه ځي اماکه څوک يې حرام وګڼي اومرتکب يې شي دين يې کم له منځه ځی .([11]) په دې اساس هغه کسان چې ږيرې خريي که خدای ناخواسته ږيره نه شي پريښودلی سپکاوی خودنه ورته کوي داځکه چې داثابته شوي خبره ده چې شرعي څيره عيب ګڼل او هغه ته سپکاوی کول کفردي . ([12])

ځکه چې درسول الله (صلی الله عليه وسلم) اطاعت اوپيروي عين دالله (جل جلاله) اطاعت اوپيروي ده :

« مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدۡ أَطَاعَ ٱللَّهَۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا ۝٨٠ .»

دالنساء سورت ٨٠ آيت .

ژباړه : «څوک چې دپيغمبر(صلی الله عليه وسلم)اطاعت وکړي نوپه حقيقت کې يې دالله (جل جلاله) اطاعت کړئ اوڅوک چې دتاداطاعت څخه مخ واړوي نوته مونږدوي ته ددوي په سرباندې ساتونکی نه يې ليږلی. »

همدارنګه الله (جل جلاله) په خپل سپيڅلي کتاب قرآنکريم کې بل ځای داسې فرمايلي دي :

« فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ لَا يَجِدُواْ فِيٓ أَنفُسِهِمۡ حَرَجٗا مِّمَّا قَضَيۡتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسۡلِيمٗا ۝٦٥ » .دالنساء سورت ۶۵ آيت .

ژباړه : « پس ستاپه رب قسم دي چې دوي ترهغه پورې نه مؤمنان کيږي چې تاحکم کړی وي ددوي په منځ کې دپيښې شوې جګړې ،بياونه مومي ددوي په خپلونفسونوکې خفګان (تنګي ،ناخوښي) له هغه شي چې تايې حکم (فيصله) کړې وه اوويې مني دوي په منلوسره (بې له جګړې په خوښئ سره) » .

يعنې داسلامي شريعت په احکاموباندې دعمل کولوپه وخت کې دسړی په زړه کې تنګ والی راشي داکفردي .

شيخ دايان فرمايي : يونيک صالح شخص مړشو اوهغه يې خښ کړ يوڅه و خت وروسته يې دخپلوانوپام شوچې دهغه دقبرپه څنګ کې سيلاب راځي ،ددې لپاره چې دهغه شخص قبر سيلاب ړنګ اوخراب نه

([11]) - اسباب الفضائل.
([12]) - حيات المسلمين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي نو ؛د نوموړي شخص خپلوانو وغوښتل چې هغه بل ځای ته يوسي تر قبرکيندلو وروسته يې وليدل چې يوه ځوانه ښځه په دې قبرکې ښخه شوې ده. له موجودو کسانوڅخه يوه تن داښځه وپېژندله او ويې ويل : چې داښځه دفلاني ځای دمسيحيانوله ډلې څخه ده چې په پټه يې ايمان راوړی ؤ ،له مړينې وروسته يې نوموړې ښځه په خپله هديره کې خاوروته سپارلې وه ،له بلې خوا کله چې مسيحيان له دې پيښې څخه خبرشول نو ؛ دهغه ښځې هديرې ته ورغلل اودهغې قبريې رالوڅ کړ ويې ليدل چې يولوی اونيک صالح سړی دهغې په قبرکې ښخ شوي دي ،ددې شخص له خپلوانواو وارثانويې څيړنه پيل کړه اوهغوی په دې اړه داسې وويل : دغه نيک صالح سړی دجنابت دغسل دمسئلې په اړه بدبين ؤ په دې اړه يې دمسيحيانومذهب غوره ګڼلی و ،چې دجنابت نه وروسته غسل نه کوي دا تأثير اوپيښه دده د باطل خيال له امله منځ ته راغلې ده . نو ؛ لوستونکي بايد ددې حيرانوونکې پيښې څخه پوره پنداوعبرت واخلي چې نوموړی شخص په يوه فرعی مسئله کې چې له جنابت څخه وروسته يې دغسل په کولوسره په زړه کې دتنګوالی احساس کړی و له يوه داسې برخليک سره مخامخ شو چې دمسلمانانوله هديرې څخه دمسيحيانوهديرې ته وړل شوی ؤ .

غــــور سی فعــان مـيری   درس عبرت هی داستان ميری

ځينې نورخلك بياپه دې خاطرږيرې نه پريږي اوپه هغه سره مسخرې کوي چې مونږپوره ديندراه کسان نه يو آخرپه دې مسئله کې دږيرې څه نقصان دی چې بايدهغه وخريي ،تاسې په دې پوره باورولرئ چې دږيرې خاوند هيڅکله غل اوبدکاره سړی نه جوړيږي بلکه غل اوبدکاره سړی ددې لپاره ږيره پريږدي چې خلک پرې باور اواعتماد وکړي .

لکه څرنګه چې شيخ التفسيرمولانااحمدعلی لاهوری فرمايلي دي : لمونځ کوونکی غلانه کوي بلکه غل سړی جومات ته دلمونځ کوونکي په توګه راځي ترڅودخلکوبوټونه غلاکړي نوآياهغه کسان چې ږيره وهي کولای شي ادعاوکړي چې دبشري زيانونو څخه به وساتل شي ؟!چې داسې به هيڅکله پاتې نه شي نوولې دږيرې په خاوندانوپورې مسخرې کوي ؟ ددوي بايد پوره ستاينه وشي چې دږيرې خريونکوپه مقابل کې يونيک اوصالح عمل زيات لري اوخپله څيره يې په ږيره سره ښکلې کړيده .دږيرې خاوندان بايد دعاموخلکوله سپکاوي اومسخروڅخه ونه رنځيږي چې دهغه په خاطرږيرې وخريي هغوي ته بايد داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځواب ورکړي چې که چېرې ټوله نړی ستاسې ملګرې وي اومونږپه هرپل اوهره شیبه کې ماتې وخورو خوزمونږیوازینۍ تمه اوهیله داده چې لوي خدای (جل جلاله) مونږداسلام په وسیله نیک نامه وګرځوي اګرکه دنړی دخلکولخواپه بد نوم یادشو.په رښتیاچې درسول الله (صلی الله علیه وسلم) دسنتودپیروي په لارکې دمخلوق لورته پاملرنه اودهغوي دسپکاوي اومسخرو له امله خفګان اوپریشاني اویادهغه څخه رضایت اوخوشحالي هیڅ معنی نه لري .

بیاهم دږیرې له خاوندانوڅخه داهیله لروچې دږیرې په لرلوسربیره خپل ځانونه نورهم اصلاح کړي اودږیرې حق نورهم اداءکړي اوداسې کارباید سرته ونه رسوي چې دعاموخلکودنیوکې لاسونه ددوي په لور پورته شي .په حقیقت کې دږیرې خاوندان پوره دیانت اوتعهد نه لري ،ځینې خلک دږیرې دخریلومرتکب کیږي خوځینې نوربیادشهوت پالنې مرتکب کیږي .نو ؛ دتعهدپرته یوازې ږیره څه ګټه لري ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرآن کې دږيرې حکم

ځينې خلک داسې وايي چې دږيرې حکم په قرآنکريم کې نشته ،که چېرې داموضوع په قرآنکريم سره ثابته وي مونږبه ږيرې پريښې وی ،حضرت حكيم الامت مولانا تهانوي (رح) په ځانګړي توګه داسې فرمايلي دي :چې شرعی ادله[13] څلوردي :

1. قرآن
2. حديث
3. اجماع
4. فقه

که چېرې مصدرله دغه څلوروڅخه په يوه کې حکمي وليدل شي ،داسې بويه چې په ټولوکې ليدل شوی دي . نو کله چې دږيرې حکم له حديث شريف څخه ثابت شي له قرآنکريم نه هم ثابتيږی : « **مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدۡ أَطَاعَ ٱللَّهَۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا ۝٨٠**» دالنساء سورت ۸۰ آيت .

ژباړه : «څوک چې دپيغمبر(صلی الله عليه وسلم)اطاعت وکړي نوپه حقيقت کې يې دالله (جل جلاله) اطاعت کړی اوڅوک چې دتاداطاعت څخه مخ واړوي نوته مونږدوي ته ددوي په سرباندې ساتونکی نه يې ليږلی .»

يوچاله امام احمد(رحمة الله عليه)څخه په قرآن کې دږيرې دحکم په اړه پوښتنه وکړه ،دهغه په ځواب کې يې داسې وفرمايل : زه پرې غور اوځيرنه کوم اوبياوروسته تاته ځواب وايم ، امام احمد(رحمة الله عليه) په لومړۍ ورځ لس سيپارې قرآنکريم قرائت کړ ،دوهمه ورځ يې بيالس سيپارى قرآنکريم قرائت کړاوپه دريمه ورځ کله چې دغه آيت شريف ته ورسيد: « **.. وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمۡ عَنۡهُ فَٱنتَهُواْۚ ..** »

دحشرسورت ۷ آيت .

---

[13] - لغوي معنې: ددليل جمع يعنې دلائل يادليلونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : « اوهغه څه چې دالله (جل جلاله) رسول تاسې ته درکړي هغه ونیسئ (قبول) یې کړئ اوله هغه څه چې رسول الله تاسې له هغه څخه منع کوي ترې لیرې شئ . »

یعنې داچې کله تاسوته دخدای (جل جلاله) استازي کوم شی وښودل هغه ومنئ اوله کوم شي نه یې چې منعه کړئ هغه پریږدئ اوهغه سرته مه رسوئ ،نو امام احمد(رحمة الله علیه) وفرمایل چې : په دې آیت شریف کې دږیرې حکم راغلی دی .

په همدې خاطرمونږ ته امرشوی دی چې پدې سنتوسره پابند و اوسؤ.

ربناتقبل منا انک انت السمیع العلیم

نعمت الله پټانزی

دژباړې پای : ۱۳۹۵ه ش ، غبرګولی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړن لنډه پیژندنه :

نوم اوتخلص : نعمت الله پټانزی **دپلارنوم :** شهید اسدالله صدیقي **دنیکه نوم** : عبدالغیاث

زوکړه :

نعمت الله پټانزی په(۱۳۶۷ه ش/۱۹۸۸م) کال کې دوردگو ولایت دسیدآباد ولسوالی دشنیز د درې دپټانخیلو په کلي کې په یوه درنه اودینداره کورنۍ کې زیږدلی دی .

زده کړې :

- لومړنۍ زدکړې یې ترشپږم ټولګي پورې دوردګو ولایت دسیدآباد ولسوالی دسعدیې په لومړنۍ ښوونځی کې ترسره کړې دي .
- منځنۍ اوثانوي زده کړې یې هم دوردګو ولایت سیدآباد ولسوالی دحضرت خالدبن ولید (رض) تکېې په عالي لیسه کې ترسره کړې اوله نومورې لیسې څخه په(۱۳۸۶ ه ش) کال کې په اعلی درجه (اول نومره) فارغ شو .
- دکانکورله آزموینې وروسته دهرات پوهنتون داقتصاداومدیریتي علوموپوهنځۍ ته بریالی شو ،اګرچې یوکال یې په دې تحصیلي دوره کې دځینوستونزوله امله ځنډراغی خوله نومورې پوهنځۍ څخه په (۱۳۹۱ه ش) کال کې په پوره بریالیتوب سره فارغ التحصیل شو.
- نعمت الله پټانزي په (۱۳۹۰ه ش) کال کې دمدیریت او تجارت (Business Administration) په څانګه کې دجرمني ددوست هیواد دهانس بنیاد(Hones Foundation) لخوادافغانستان دسوداګرئ اوصنایعوله خونې څخه ترشپږمیاشتنیوعملي اونظري زده کړو وروسته تصدیق نامه لاس ته راوړې ده.
- نعمت الله پټانزي په (۱۳۸۸ه ش) کال کې دجمعیت اصلاح افغانستان داسلامي معارف له کورس څخه هم تصدیق نامه ترلاسه کړی ده.

آثار اولیکنې :

1. په اسلام کې دږیرې حکم (ژباړه ،همدا اثر) .
2. دلمانځه په قعدوکې دشهادت په ګوته اشاره (ژباړه ،ناچاپ اثر) .
3. دپټان ننګ (شعري ټولګه ،ناچاپ اثر) .
4. ترمې اوښکې (دحمدونو او نعتونو شعري ټولګه ،ناچاپ اثر) .
5. دغیرت خیره (دغازي شیرخان وردګ په ژوند او خاطرو هر اړخیزه څېړنه ، ناچاپ اثر) .
6. جیومتریک مفاهیم اوفورمولونه (ناچاپ اثر) .
7. رنګینې کرښې (دپوهنتون خاطرې ،ناچاپ اثر) .
8. ګڼ شمیرنورې مقالې چې د هیواد په بیلابیلو مجلو ،ورځپاڼو او ویب پاڼو کې خپرې شوې دي .

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library